
ВІТАЛІЙ ФЕДОРОВИЧ ШУЛЬГА

(До 80-річчя від дня народження)

23 лютого 2011 р. геологічна спільнота відзначила 80-річчя видатного вченого, доктора геолого-мінералогічних наук Віталія Федоровича Шульги. Наукова діяльність ювіляра розпочалася ще в юнацькі роки. Все своє життя вчений присвятив дослідженню вугленосних формацій Європи та Азії. В кандидатській дисертації (1961 р.) дослідник розробив генетичну типізацію вугільних родовищ на підставі вивчення вугленосності Підмосковного басейну. Завдяки роботі в науково-дослідних установах Москви Віталій Шульга мав змогу вивчати і аналізувати фактичний матеріал вугленосних формацій низки визначальних вугільних басейнів Євразії – Донецького, Кузнецького, Карагандинського, Печорського, Львівсько-Волинського, а також Середнього і Південного Уралу та Західного Казахстану. Його методика формаційного аналізу вугленосних відкладів увійшла значним доробком у теорію та практику вугільної геології. Віталій Шульга першим здійснив комплексний формаційний аналіз вугленосної формації Західного Донбасу, яка є складовою мегаформації Доно-Дніпровського прогину. Результати досліджень були викладені в докторській дисертації (1973 р.) та монографії вченого "Нижнекарбоновая угленосная формация Донецкого бассейна".

З 1983 р. Віталій Федорович працює в Інституті геологічних наук НАН України. Це роки плідної

співпраці з польськими колегами у вивченні вугленосної формації Львівсько-Люблінського басейну. Ним проведено літо-, біо- та хроностратиграфічне розчленування середньої і верхньої частин карбонної вугленосної формації Львівсько-Волинського басейну, що дозволило вченому скорелювати вугленосні формації Львівсько-Волинського та Люблінського басейнів. У результаті літостратиграфічних досліджень встановлено нову межу між нижнім та середнім відділами карбону, а вік промислової вугленосної бужанської світи визначено як ранньобашкирський. Вперше в розрізі вугленосного карбону Львівсько-Волинського басейну біостратиграфічними дослідженнями виявлено поширення відкладів з *Homoceras*. Виділено та описано стратотипи трьох нових світ – тгльвівської, любельської та нововолинської. Дослідження вченого охоплюють поглиблене вивчення і картування осадових комплексів платформного чохла України, стратифікацію та кореляцію кам'яновугільних відкладів Східної і Західної Європи, розробку синоніміки вугільних пластів, виявлення умов утворення і перспектив вугленосності та промислового освоєння Львівсько-Волинського і прикордонної частини Люблінського басейнів. Міжнародна колективна монографія "Корреляция карбоновых угленосных формаций Львовско-Вольнского и Люблинского бассейнов" (2007 р.) стала першим вагомим результатом багаторічних досліджень вугленосних формацій Львівсько-Волинського і Люблінського басейнів.

Від 2004 р. наукові інтереси В.Ф. Шульги пов'язані з Міжнародним проектом по вивченню зміни флори, палеогеографічних і палеокліматичних обстановок у Північній півкулі на межі нижнього та середнього карбону. В ньому брали участь вчені з Польщі, Чехії, США. В рамках цього проекту В.Ф. Шульга здійснив реконструкцію палеоклімату карбону Східно-Європейської платформи і виявив його роль в торфонакопиченні.

Віталій Федорович бере активну участь у педагогічній та громадській роботі, співпрацює з науковцями Росії, Беларусі, Польщі, Китаю, США. Він створив наукову школу, вихованці якої є висококваліфікованими фахівцями в галузі вугільної геології. Ювіляр багато і плідно працює, йому належать понад 300 наукових робіт, з яких вісім монографій.

Нехай завжди буде невичерпним Ваш ентузіазм, оптимізм і постійний інтерес до навколишнього світу! Бажаємо міцного здоров'я, успіхів, щастя і багатогранного творчого життя!

Редколегія "Геологічного журналу"